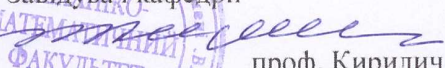

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Механіко-математичний факультет
Кафедра математичної економіки, економетрії, фінансової та страхової математики

Затверджено

на засіданні кафедри математичної
економіки, економетрії, фінансової та
страхової математики
механіко-математичного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 12 від 30 серпня 2022 р.)

Завідувач кафедри

проф. Кирилич В.М.

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

“Системи комп'ютерної математики”

що викладається в межах ОПП Математична економіка та економетрика
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів із спеціальності
111 – математика, спеціалізації математична економіка та економетрика.

Львів – 2022

Назва дисципліни	СИСТЕМИ КОМП'ЮТЕРНОЇ МАТЕМАТИКИ
Адреса викладання дисципліни	вул. Університетська, 1, 79-000, м. Львів.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Механіко-математичний факультет, кафедра математичної економіки, економетрії, фінансової та страхової математики
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	11 – математика і статистика; 111 – математика; спеціалізація математична економіка та економетрика
Викладачі дисципліни	Флюод Володимир Михайлович, к.ф.-м.н., доцент.
Контактна інформація викладачів	volodymyr.flyud@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	On-line консультації через MS Teams. Для погодження часу on-line консультацій слід звертатися до викладача на його електронну пошту: volodymyr.flyud@lnu.edu.ua
Сторінка дисципліни	Курс на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)
Інформація про дисципліну	Дисципліна “Системи комп'ютерної математики” є дисципліною за вибором із спеціальності 111 – математика для освітньої програми математична економіка та економетрика підготовки магістра, яка викладається в I семестрі в обсязі 5 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Розглядаються сучасні методи побудови алгоритмів на мові програмування <i>Python</i> та їх застосування при розв'язуванні задач, які служать моделями у математичній економіці.
Мета та цілі дисципліни	Мета дисципліни – вдосконалити знання та вміння студентів у програмуванні у середовищі <i>Python</i> , за допомогою яких навчити досліджувати задачі математичної економіки.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beck Amir. Introduction to nonlinear optimization : theory, algorithms, and applications with MATLAB . - SIAM. - 2014. 2. Igor Griva, Stephen G. Nash, Ariela Sofer. Linear and nonlinear optimization. 2nd ed. - SIAM. - 2009. 3. Xin-She Yang. Introduction to Mathematical Optimization – From Linear Programming to Metaheuristics. - University of Cambridge, United Kingdom. - 2008. 4. Stephen P. Boyd. Convex Optimization. - Cambridge University Press. - 2009. 5. Richard M. Murray. Optimization-Based Control. Control and Dynamical Systems. - California Institute of Technology. - Version v2.2d (23 Feb 2022). 6. Betts, John T. Practical methods for optimal control and estimation using nonlinear programming. 2nd ed. - SIAM. - 2010 7. Leonard D. Berkovitz, Negash G. Medhin. Nonlinear Optimal Control Theory. - CRC Press. - 2013. 8. Peter I. Kogut r Günter R. Leugering. Optimal Control Problems for Partial Differential Equations on Reticulated Domains. Approximation and Asymptotic Analysis. - Springer. - 2011. 9. Suresh P. Sethi, Gerald L. Thompson. Optimal Control Theory. Applications to Management Science and Economics. Second Edition. - Springer. - 2006. 10. Francisco J. Blanco-Silva. Learning SciPy for Numerical and Scientific Computing. - Birmingham. - 2013. 11. Robert Johansson. Numerical Python: Scientific Computing and Data Science Applications with Numpy, SciPy and Matplotlib. Second Edition. - Apress Media LLC. - 2013

	<p>12. John Hunter, Darren Dale, Eric Firing, Michael Droettboom. Matplotlib. Release 1.5.1.(10.01.2016) -- p.2864</p> <p>13. John Hunter, Darren Dale, Eric Firing, Michael Droettboom. Matplotlib. Release 1.5.3.(05.12.2016) -- p.2792 (http://matplotlib.org/Matplotlib.pdf)</p> <p>14. NumPy User Guide. Release 1.11.0.dev0+c0e48cf. Written by the NumPy community. -- October 29, 2015. -- p.137.</p> <p>15. Gael Varoquaux, Emmanuelle Gouillart, Olaf Vahtras. SciPy. 2015 Edition.-- p.367.</p>
Обсяг курсу	150 годин. З них: 32 години аудиторних занять (16 годин лекцій і 16 годин практичних занять) та 118 год. самостійної роботи
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знати: алгоритми розв’язування задач оптимізації, лінійного програмування, алгоритми розв’язування крайових задач для диференціальних рівнянь, розв’язування задач оптимального керування системами диференціальних рівнянь звичайних і з частинними похідними, задачі які мають місце у математичній економіці та економетрії у програмних середовищах <i>Python</i>; – вміти: побудувати алгоритми та написати програми у середовищі <i>Python</i> знаходження розв’язку задач нелінійної оптимізації, послуговуватися візуалізацією для аналізу одержаних результатів, будувати алгоритми знаходження наближених розв’язків крайових задач для диференціальних рівнянь і систем, які використовуються у моделюванні економічних систем.
Ключові слова	Програмне середовище <i>Python</i> , різницеві схеми, схема Кранка-Ніколсона, метод дихотомії, лінійне програмування, нелінійна оптимізація, локальний екстремум функції, умовний локальний екстремум функції багатьох змінних, метод Ньютона, метод штрафних функцій, градієнтні методи, оптимальне керування.
Формат курсу	Очний Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем
Теми	<ul style="list-style-type: none"> • Основи програмування у середовищі <i>Python</i>. • Основи візуалізації у середовищі <i>Python</i>. • Розв’язування задач оптимізації у <i>Python</i>. • Написання процедур у <i>Python</i>. Методи пошуку екстремуму функції однієї змінної: золотого перерізу, дихотомії, Ньютона. • Безумовний та умовний екстремум. Задача математичного програмування. Градієнтні методи. Метод штрафних функцій. • Чисельне диференціювання та інтегрування. Методи обчислення наближеного розв’язку початкових та крайових задач для систем звичайних диференціальних рівнянь. • Різницеві методи знаходження наближеного розв’язку одновірних початкових динамічних задач для рівнянь з частинними похідними другого порядку. • Задачі оптимального керування для системи звичайних диференціальних рівнянь. • Оптимальне керування рівняннями із частинними похідними.
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру

Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з математичного аналізу, теорії ігор, математичної економіки, теорії диференціальних рівнянь.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Презентація, лекції, практичні заняття, дискусії, обговорення одержаних результатів, консультації.
Необхідне обладнання	Комп'ютер, проєктор, графічний планшет, мережеве обладнання, доступ до інтернету.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: <ul style="list-style-type: none"> практичні/самостійні тощо: максимальна кількість балів 50; Дисципліна завершується заліком у вигляді залікової контрольної роботи, максимальна кількість балів 50. Загалом протягом семестру 100 балів.
Питання до екзамену (чи питання до контрольної роботи)	Матеріали на залік розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)
Опитування	Анкет-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенні курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиждень.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота	Література, *** Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін виконання
1	Основи програмування у середовищі <i>Python</i> , синтаксис, основні функції програми.	лекція	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
2	Визначення функції користувача, <i>lambda</i> -функції; підключення та використання математичних модулів <i>numpy</i> , <i>scipy</i> , <i>matplotlib</i> ; найпростіші операції; умовні оператори; оператори циклу.	практичне заняття	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 1; 2 год	
3	Основи візуалізації у середовищі <i>Python</i> . Побудова та оформлення графіків на площині та просторі.	лекція	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
4	Лінійна алгебра у <i>Python</i> : визначення матриць та дії над ними; розв'язування систем лінійних алгебраїчних рівнянь.	практичне заняття	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 2; 2 год	
5	Розв'язування задач оптимізації у <i>Python</i> : пошук безумовного та умовного екстремуму, задача лінійного програмування за допомогою внутрішніх функцій середовища.	лекція	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	

6	Побудова дво- та тривимірних графіків явної, неявної, параметричної функцій.	практичне заняття	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 3; 2 год	
7	Написання процедур у <i>Python</i> . Методи пошуку екстремуму функції однієї та багатьох змінних.	лекція	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
8	Обчислення екстремуму функції однієї та багатьох змінних за допомогою процедур, написаних у <i>Python</i> .	практичне заняття	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 4; 2 год	
9	Чисельне диференціювання та інтегрування. Методи обчислення наближеного розв'язку початкових та крайових задач для систем звичайних диференціальних рівнянь.	лекція	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
10	Математичний аналіз у <i>Python</i> : диференціювання, інтегрування, обчислення границі функції, суми числового ряду.	практичне заняття	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 5; 2 год	
11	Різницеві методи знаходження наближеного розв'язку початкових і крайових задач для звичайного диференціального рівняння. Чисельне розв'язування одномірних початкових динамічних задач для рівнянь з частинними похідними другого порядку.	лекція	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
12	Написання процедур обчислення наближеного розв'язку початкових та крайових задач для системи звичайних диференціальних рівнянь.	практичне заняття	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 6; 2 год	
13	Оптимальне керування: методи знаходження чисельного розв'язку задачі оптимального керування.	лекція	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
14	Написання алгоритмів чисельного розв'язування задачі оптимального керування системами звичайних диференціальних рівнянь	практичне заняття	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вправи 7; 2 год	
15	Побудова алгоритмів та написання програм у <i>Python</i> знаходження наближеного розв'язку задачі оптимального керування дифузійними процесами	лекція	Матеріали розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Опрацювати матеріал лекції 2 год	
16	Захист програм та алгоритмів.	Залікова робота	Матеріали на залік розміщені на порталі дистанційного навчання Moodle кафедри ЛНУ: Всі курси (lnu.edu.ua)	Вибрані завдання із Вправ 1-7 2 год	